

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Obete Trestného Činu](#) > [Práva Obetí – Podľa Krajín](#) > 2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

Ako môžem trestný čin oznámiť?

Ktokoľvek môže oznámiť trestný čin.

Trestné činy sa vo všeobecnosti oznamujú prokurátorovi alebo vyšetrovaciemu orgánu:

- osobne (písomne alebo ústne) – ústne oznámenia zaznamená zástupca orgánu, ktorý sa vás opýta na prvky a okolnosti trestného činu spáchaného proti vám, totožnosť páchatel'a a všetky dôkazy, ktorými disponujete,
- telefonicky – polícia prevádzkuje aj bezplatnú horúcu linku s názvom „*Phone Witness*“, prostredníctvom ktorej môžu svedkovia a obeť anonymne oznámiť trestné činy. Číslo bezplatnej horúcej linky je 003680555111 a funguje 24 hodín denne a je spojená s budapeštianskym policajným riaditeľstvom, ktoré prijíma oznámenia. Viac informácií o horúcej linke je k dispozícii v maďarskom jazyku na oficiálnom webovom sídle maďarskej polície na adrese <http://www.police.hu/en>,
- akýmikoľvek inými komunikačnými prostriedkami vrátane volania na číslo tiesňového volania EÚ: 112

Oznámenia môžu prijať aj iné orgány alebo súdy, ktoré sú povinné ich zaslať vyšetrovaciemu orgánu. V prípade, že si oznámenie vyžaduje okamžitý zásah, musí byť prijaté.

Všetky podané oznámenia sa okamžite zaregistrujú.

Oznámenie môžete podať anonymne, čo znamená, že nie ste povinný predložiť vaše identifikačné alebo kontaktné údaje. Vaše oznámenie musí obsahovať podrobnosti o trestnom čine. Pre oznámenia trestných činov neexistuje žiadna osobitná forma požadovaná orgánmi.

Na oznámenie trestného činu neexistuje žiadna stanovená lehota, ale orgány odmietnu vaše oznámenie, ak sa uskutoční po uplynutí určitého obdobia. Toto obdobie (tzv. premlčacia lehota) sa zvyčajne rovná maximálnemu obdobiu trestu pre daný trestný čin a je minimálne 5 rokov.

Pri niektorých trestných činoch môžete predložiť aj vlastný návrh, ktorý je vyhlásením, v ktorom výslovne požiadate o potrestanie páchatel'a a máte 30 dní na predloženie vlastného návrhu po tom, ako sa dozviete o totožnosti páchatel'a.

Ako môžem zistiť, ako sa daný prípad rieši?

Začatie vyšetrovania sa oznámi oznamovateľovi alebo obeť, ak oznámenie nepodala obeť, ale je známa.

Odmietnutie oznámenia sa musí oznámiť sťažovateľovi a občianskemu žalobcovi.

Súd rozhodne a oznámi vám:

- zamietnutie vášho oznámenia stať sa subsidiárnym súkromným žalobcom,
- ukončenie konania, ak vyšetovanie nariadené na základe vášho oznámenia, ktoré ste podali ako súkromný žalobca bolo neúspešné.

Počas vyšetrovania vás polícia alebo prokurátor môžu informovať o:

- vyšetrovacích úkonoch,
- ustanovení znalca v prípade,

- vydání zákazu přiblížení proti páchatelovi.

Ako obeť trestného činu máte k dispozícii viacero výsad, ktoré vám umožnia získať informácie o vyšetrovaní:

- môžete byť prítomný (aj keď vaša prítomnosť nie je povinná) pri vypočúvaní znalcov, obhliadke miesta alebo predmetu činu, dôkazných experimentov a identifikačných zhromaždeniach a mali by sa vám oznámiť tieto úkony, ale od takéhoto oznámenia možno upustiť, ak je to odôvodnené naliehavosťou vyšetrovacieho úkonu a od oznámenia sa musí upustiť, ak nie je možné inak zabezpečiť ochranu osoby zúčastnenej na konaní,
- môžete nahliadnuť do zápisnice zo všetkých vyšetrovacích úkonov, pri ktorých môžete byť prítomný a do iných spisov je možné nahliadnuť iba vtedy, ak to nie je v rozpore so záujmami skúmania,
- v prípade vyšetrovacích úkonov, pri ktorých je povinná vaša prítomnosť, alebo pri ktorých môžete byť prítomný, môže byť na vašej strane prítomný váš zástupca, obhajca a ak to nie je v rozpore so záujmami konania tak aj plnoletá osoba, ktorú ste určili; v prípade, ak ste vypočúvaný ako svedok, okrem advokáta, ktorý zastupuje vaše záujmy môže byť na vašej strane prítomná plnoletá osoba, ktorú ste určili,
- na základe vašej žiadosti v súvislosti s trestným činom, ktorý sa vás týka, máte právo byť oboznámený o:
 - prepustení alebo úteku obžalovaného z vyšetrovacej väzby,
 - podmienneom prepustení alebo prepustení alebo úteku, ako aj o prerušení výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdennej na trest odňatia slobody,
 - prepustení alebo úteku osoby zadržanej v zaisťovacej väzbe, ako aj o prerušení výkonu zaisťovacej väzby,
 - prepustení alebo úteku osoby z dočasnej nútenej liečby,
 - prepustení, opustení bez povolenia a adaptačnom odchode osoby z nútenej liečby,
 - v prípade vzdelávania mladistvých páchatelov o dočasnom alebo trvalom prepustení, opustení inštitúcie bez povolenia a prerušení vzdelávania mladistvých páchatelov,
- môžete získať kópie znaleckých posudkov a spisov o vyšetrovacích úkonoch, na ktorých sa môžete oprávnené zúčastniť; iné kópie je možné získať iba vtedy, ak to nie je v rozpore so záujmami vyšetrovania a až potom, čo ste svedčili ako svedok; hneď ako sa konanie skončí, môžete na požiadanie získať kópie všetkých spisov vytvorených políciou alebo prokurátorom,
- po skončení vyšetrovania môžete nahliadnuť do spisov, predložiť požiadavky a vnieť pripomienky.

Mám nárok na právnu pomoc (počas vyšetrovania alebo súdneho konania)? Za akých podmienok?

Áno.

V trestnom konaní štát v rámci právnej pomoci poskytuje túto pomoc:

- osobné oslobodenie od platenia trov pre subsidiárneho súkromného žalobcu,
- zastupovanie prostredníctvom súdneho opatrovníka pre poškodené strany, súkromných žalobcov, súkromných strán a iných zainteresovaných strán, ako aj pre subsidiárnych súkromných žalobcov.

Na takúto pomoc máte nárok, ak sa považujete za osobu, ktorá to potrebuje v súlade s ustanoveniami zákona o právnej pomoci, ale právo na zastúpenie prostredníctvom súdneho opatrovníka sa priznáva iba obetiam, súkromným žalobcom a ďalším zainteresovaným osobám, ktoré to potrebujú, ak z dôvodu zložitosti prípadu, pre ich nedostatočné právne znalosti alebo iné osobné okolnosti by nemohli účinne uplatniť svoje procesné práva, ak by konali osobne.

Žiadosti o poskytnutie pomoci sa môžu predložiť službe právnej pomoci prostredníctvom vyplneného formulára určeného na tento účel v jednej kópii, pričom žiadatelia musia priložiť dokumenty a/alebo úradné osvedčenia poskytujúce dôkaz o oprávnenosti na poskytnutie pomoci alebo musia predložiť úradný preukaz preukazujúci ich oprávnenosť na poskytnutie pomoci.

Žiadosti o poskytnutie pomoci je možné predložiť službe právnej pomoci najneskôr počas súdneho konania v trestnom konaní pred zasadnutím súdu, na ktorom súd prijme konečné rozhodnutie.

Pokiaľ vám služba právnej pomoci umožňuje využívať právnu pomoc, môžete si vybrať poskytovateľa právnej pomoci z registra, ktorý je na tento účel určený.

Mám nárok na náhradu výdavkov (v súvislosti s účasťou na vyšetrovaní/súdnom konaní)? Za akých podmienok?

Áno.

Ak sa zúčastníte na konaní ako obeť, súkromný žalobca, subsidiárny súkromný žalobca alebo občiansky žalobca, preplatia sa vám tieto výdavky, ktoré vznikli vám alebo vašim zástupcom:

- cestovné výdavky a výdavky na ubytovanie,
- náklady na stanovisko znalca, ktorého ste prizvali so súhlasom prokuratúry/súdu,
- výdavky na úplný alebo čiastočný obrazový alebo zvukový záznam z konania/stenografie,
- výdavky na jednu kópiu spisu,
- výdavky na komunikáciu (za telefón, fax, poštu, iné),
- odmena zástupcovi.

Vaše vlastné výdavky a výdavky vašich zástupcov, ako aj odmenu zástupcovi uhrádzate vopred bez ohľadu na vaše postavenie v konaní.

Výdavky, ktoré vznikli v dôsledku vašej účasti na konaní ako svedka (cestovné výdavky, výdavky na ubytovanie, výdavky na stravu, výdavky súvisiace s čerpaním pracovného voľna) sa vám preplatia na základe vašej žiadosti.

Cestovné výdavky: výdavky skutočne vzniknuté v súvislosti s cestou z miesta bydliska svedka na miesto výsluchu a na spätnú cestu.

Výdavky na ubytovanie: ak sa vypočutie svedka začalo v čase, keď by sa cesta z miesta bydliska do miesta vypočutia začala v nočných hodinách, výdavky na ubytovanie svedka v komerčnom ubytovacom zariadení alebo v rodinnom stredisku sa preplatia.

Výdavky na stravu: výdavky na stravu sa vyplatia svedkovi, ak má nárok na náhradu výdavkov na ubytovanie, alebo ak po celý čas trvania cesty z miesta bydliska do miesta konania výsluchu a spätnéj cesty a vypočutia sa presiahne čas 6 hodín v rámci jedného dňa.

Výdavky v súvislosti s čerpaním pracovného voľna: svedok, ktorý nemá nárok na zaplatenie obdobia neprítomnosti za čas, keď si vzal pracovné voľno na výsluch, má nárok na náhradu vo výške 1,5 % z minimálnej penzie za hodinu počas obdobia, keď čerpal pracovné voľno vrátane obdobia stráveného cestovaním.

Svedok, ktorý bol prítomný na znaleckom dokazovaní musí zaslať podporné dôkazy pre výdavky orgánu alebo súdu, ktorý nariadil znalecké dokazovanie, ktorý určí výšku náhrady po doručení znaleckého posudku.

Ak si uplatňujete občianskoprávny nárok ako občiansky žalobca, súd nariadi obžalovanému zaplatiť vaše vlastné výdavky a vlastné výdavky a odmenu vášho zástupcu v prípade, ak súd uznesením vyhovie vášmu občianskoprávnemu nároku. V prípade, že súd vyhovie nároku čiastočne, obžalovaný bude povinný zaplatiť pomernú časť nákladov.

Ak ste subsidiárny súkromný žalobca, súd nariadi obžalovanému, aby uhradil vaše vlastné výdavky a vlastné výdavky a odmenu vášho zástupcu, ak je obžaloba zastúpená subsidiárnym súkromným žalobcom a súd uzná obžalovaného za vinného.

Môžem podať opravný prostriedok, ak je môj prípad uzavretý ešte pred tým, ako sa dostane na súd?

Obeť môže podať opravný prostriedok v prípade stanovenom v zákone, ak vyšetrovací orgán alebo prokuratúra zamietli oznámenie alebo ukončili vyšetrovanie. V prípade zamietnutia oznámenia môže obeť požiadať o vyšetrovanie, len ak podala oznámenie.

Námietku proti rozhodnutiu o zamietnutí oznámenia alebo rozhodnutia o ukončení vyšetrovania možno podať do ôsmich dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Ak vyšetrovací orgán alebo prokuratúra prijatím rozhodnutia nepodporí námietku, musí ju predložiť prokurátorovi, ktorý je oprávnený námietku posúdiť. Rozhodnutie

prokurátora o námietke nepodlieha ďalším právnym prostriedkom nápravy.

Môžem sa zúčastniť na súdnom konaní?

Po oznámení obžaloby súd stanoví dátum súdneho konania a zabezpečí súdne konanie, ako aj predvolania a oznámenia. Osoby, ktorých prítomnosť na súdnom konaní je povinná sa predvolajú, aby sa zúčastnili konania a tým, ktorých účasť povoľujú právne predpisy sa zašle oznámenie.

O poradí dôkazných úkonov v súdnom konaní rozhoduje súd. Dôkazné konanie začína vypočúvaním obžalovaného a prvá spomedzi svedkov sa zvyčajne vypočuje obeť. Počas vypočúvania svedka nemôžu byť prítomní žiadni iní svedkovia, ktorí ešte neboli vypočutí. V prípade výsluchu obete ako svedka je však z tohto pravidla povolená výnimka. Zákonný zástupca obete môže byť prítomný počas celého súdneho konania, takže obeť môže byť informovaná o dokazovaní, ktoré sa vykonalo v jej neprítomnosti prostredníctvom zákonného zástupcu.

Aká je moja oficiálna úloha v súdnom systéme? Môžem napríklad byť alebo sa môžem rozhodnúť byť: obeťou, svedkom, poškodeným alebo súkromným žalobcom?

Obeť sa môže zúčastniť trestného konania z hľadiska procesného práva v štyroch rolách ako:

- svedok: osoba, ktorá môže mať vedomosť o skutočnosti, ktorú treba preukázať,
- poškodený: obeť, ktorá si uplatňuje občianskoprávny nárok (najčastejšie nárok na náhradu škody) v trestnom konaní,
- súkromný žalobca: v prípade niektorých trestných činov stanovených v zákone môže obeť sama zastupovať obžalobu ako súkromný žalobca,
- subsidiárny súkromný žalobca: v prípade niektorých trestných činov stanovených v zákone, ktoré inak podliehajú prokuratúre, môže obeť zastupovať prokurátora.

Ak sa to považuje za nevyhnutné pre dokazovacie konanie, obeť je povinná podať svedectvo alebo prispieť ku konaniu aj iným spôsobom v prípadoch a spôsobmi, ktoré sú stanovené v zákone. Naproti tomu rozhodnutie, či obeť bude konať ako občiansky účastník, súkromný žalobca alebo subsidiárny súkromný žalobca prináleží len samotnej obeti.

Aké sú potom moje práva a povinnosti?

V každom štádiu trestného konania má obeť nárok:

1. byť prítomná pri procesných úkonoch a nahliadnuť do dokumentov, ktoré sa jej dotýkajú v priebehu konania (pokiaľ sa v zákone nestanovuje inak);
2. podať návrhy a námietky v akomkoľvek štádiu konania;
3. prijímať informácie od súdu, prokurátora a vyšetrovacieho orgánu týkajúce sa jej práv a povinností v priebehu trestného konania;
4. podať právny prostriedok nápravy v prípadoch stanovených v zákone;
5. byť informovaná na základe svojej požiadavky v súvislosti s trestným činom, ktorý sa jej týka, o prepustení alebo úteku zadržaného obžalovaného alebo obžalovaného odsúdeného na trest odňatia slobody alebo v nútenej liečbe.

Ak to vyšetrovací orgán, obžaloba alebo súd považujú za nevyhnutné pre dokazovacie konanie, obeť je povinná podať svedectvo alebo prispieť ku konaniu aj inými spôsobmi v prípadoch a prostriedkami vymedzenými v zákone. To v prvom rade znamená splnenie povinnosti svedčiť, pričom výnimkou sú prípady, keď sa obeť nemôže vôbec vypočuť ako svedok (napr. povinnosť advokáta zachovávať mlčanlivosť, vedomosť o tajomstve ako duchovný) a prípady, keď obeť môže odmietnuť svedčiť (napr. príbuzný obžalovaného alebo obete, ktorí by sa sami inkriminovali alebo inkriminovali svojich príbuzných).

Obeť sa môže zúčastniť trestného konania ako občiansky účastník a už v čase oznámenia trestného činu môže uviesť, že chce uplatniť občianskoprávny nárok (zvyčajne nárok na náhradu škody). Uplatnenie občianskoprávných nárokov je oslobodené od poplatkov. V tomto prípade súd rozhodne o trestnej zodpovednosti obžalovaného a o

občianskoprávnom nároku v rámci jedného trestného konania, čo má tú výhodu pre občianskeho účastníka, že nemusí začať osobitné občianskoprávne konanie. V priebehu trestného konania môže občiansky účastník podať návrh na zabavenie majetku obžalovaného, ak existujú oprávnené dôvody domnievať sa, že uspokojenie nároku bude zmarené.

V prípade trestných činov vymedzených v zákone (útok, narušenie súkromia, porušenie listového tajomstva, urážka na cti, ohováranie a neúctivosť) môže obeť konať ako súkromný žalobca. V prípade uvedených trestných činov musí obeť podať trestné oznámenie do 30 dní odo dňa, kedy sa obeť dozvedela totožnosť páchatel'a. V oznámení musí obeť uviesť akýkoľvek dôkaz o trestnom čine a musí výslovne vyhlásiť, či požaduje potrestanie obžalovaného.

Trestný čin je možné oznámiť súdu písomne alebo ústne. Súd nariadi vyšetrovanie, ak totožnosť obžalovaného, osobné údaje alebo miesto bydliska obžalovaného nie sú známe, alebo ak je potrebné určiť polohu dôkazných prostriedkov. Súd ukončí konanie, ak v priebehu vyšetrovania nie je možné určiť totožnosť páchatel'a.

Súd určí osobné vypočutie, na ktorom sa bude snažiť o zmierenie obete s obžalovaným. Ak je pokus o zmierenie neúspešný, súd ukončí konanie; inak bude konanie pokračovať na verejnom procese.

Ak obeť stiahne alebo zruší obvinenie, konanie sa ukončí. Podobné dôsledky sa uplatňujú aj vtedy, ak sa obeť nezúčastní na osobnom vypočúvaní alebo súdnom konaní a vopred neposkytne opodstatnené ospravedlnenie, alebo ak obeť nemohla byť predvolaná, pretože neoznámila zmenu adresy.

Súkromný žalobca má plné právo na zastupovanie obžaloby vrátane práv, ktoré sa môžu vykonávať v priebehu konania a právo na právny prostriedok nápravy proti rozhodnutiam súdov.

Po vyčerpaní možností pre právny prostriedok nápravy, ktoré sú k dispozícii v priebehu vyšetrovania, môže v niektorých prípadoch obeť konať ako subsidiárny súkromný žalobca a vystupovať v takýchto prípadoch na súde sama. Okrem iných prípadov môžete konať ako subsidiárny súkromný žalobca v prípade zamietnutia trestného oznámenia alebo ukončenia vyšetrovania z dôvodu, že konanie nebolo trestným činom, alebo ak existujú dôvody na vylúčenie trestnosti (napr. donútenie a nátlak, pochybenie, oprávnená sebaobrana alebo bezprostredné nebezpečenstvo). Ak je v konkrétnom prípade možné konať ako subsidiárny súkromný žalobca podľa zákona, prokurátor, ktorý rozhoduje o námietke o tom osobitne informuje obeť.

V prípade zamietnutia námietky v dôsledku zamietnutia oznámenia alebo ukončenia vyšetrovania bude môcť obeť preskúmať dokumenty týkajúce sa trestného činu spáchaného proti obeti v úradných priestoroch prokuratúry. Obeť, ktorá koná ako subsidiárny súkromný žalobca môže predložiť návrh na trestné stíhanie prokuratúre prvého stupňa, aby konala v prípade do 60 dní od zamietnutia jej námietky. Právne zastúpenie (advokátom) subsidiárneho súkromného žalobcu je povinné. O prijateľnosti návrhu na trestné stíhanie rozhoduje súd.

Môžem počas súdneho konania predniesť vyhlásenie alebo predložiť dôkazy? Za akých podmienok?

Obeť má právo na vypočutie v priebehu trestného konania. V súlade s ustanoveniami zákona je obeť nie len povinná, ale aj oprávnená spolupracovať v rámci dokazovacieho konania na základe svojho vlastného uváženia. Obeť môže svedčiť a môže takisto predložiť dôkazy inými spôsobmi (napr. poskytnutím listinného dôkazu orgánu). Obeť môže podať návrhy a námietky v akomkoľvek štádiu konania. Vo všeobecnosti sa ako prvá spomedzi svedkov vypočuje obeť.

Po tom, čo prokurátor vystúpi za obžalobu môže obeť uviesť, či žiada o stanovenie trestnej zodpovednosti a potrestania obžalovaného. Občianskoprávny účastník môže urobiť vyhlásenie v súvislosti s občianskoprávnym nárokom, ktorý sa má uplatniť.

Aké informácie mi budú poskytnuté počas súdneho konania?

Pred súdnym konaním sa môže svedok predvolaný na súdne konanie obrátiť na súdneho podporovateľa pre svedka, aby získal náležité informácie. Súdnym podporovateľ pre svedka je súdny správca, ktorý poskytuje svedkovi informácie o podaní svedectva a uľahčuje potrebnú účasť. Podpora svedka nezahŕňa informácie o prípade a nemôže ovplyvňovať svedka.

V trestnom konaní má obeť právo dostať informácie o svojich právach a povinnostiach a o prípade a pokiaľ zákon nestanovuje inak, má právo byť prítomná pri procesných úkonoch a nahliadnúť do dokumentov týkajúcich sa trestného činu spáchaného voči nej a dostať kópie po ukončení vyšetrovania.

Obeť musí byť informovaná o obžalobe a musí sa jej oznámiť akékoľvek rozhodnutie, ktoré sa jej týka, ako aj konečné rozhodnutie.

Budem môcť získať prístup k súdnym spisom?

Obeť je oprávnená nahliadnúť do dokumentov týkajúcich sa trestného činu spáchaného proti nej a získať kópie kedykoľvek po ukončení vyšetrovania.

Súd musí zabezpečiť právo na nahliadnutie do dokumentov takým spôsobom, aby sa predišlo zbytočnému zverejneniu osobných údajov. Vydanie kópií dokumentov však môže byť obmedzené len z dôvodu ľudskej dôstojnosti, osobnostných práv a práva na úctu.

■ Posledná aktualizácia: 18/07/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.